

Uitgave 1
2020

SAS-Nieuwsbrief

Stichting Alkmaarse Synagoge

Ten geleide

Hierbij presenteert de SAS de nieuwsbrief in een nieuw format ook al is niet gezegd dat dit definitief zal zijn. Momenteel is het bestuur druk doende om communicatiemiddelen te verbeteren en vrienden en donateurs van de SAS beter te informeren over de uitgevoerde en toekomstige activiteiten van de SAS.

Uiteraard blijven de gewone zaken niet liggen want de SAS probeert zo goed als mogelijk haar rol te vervullen als Joods centrum in de kop van Noord-Holland. Zoals u zult lezen was de SAS weer bij allerlei activiteiten betrokken. Daarnaast informeren wij u graag over de op stapel staande activiteiten.

De Alkmaarse sjoel in ochtendlicht

Verslag activiteiten

Sjabbatochtend 7 december 2019

Zo vaak hebben wij niet het voorrecht een dienst te mogen houden op een sjabbatochtend in onze eigen sjoel. Zaterdagochtend 7 december 2019 was het echter weer zo ver. In een overvolle sjoel werd uit de eigen Torah-rol gelezen door Fred Sprenger en Dan Cohen. De karakteristieke melodieën en klanken van het voorzingen, “laainen” genoemd, vulden de sjoel en maakten het tot een buitengewoon bijzondere gebeurtenis. Niet in het minst door de muzikale ondersteuning van Jo van Beusekom.

De dienst werd geleid door Ruben Reisenstadt. Hij gaf daarin aandacht aan nog een bijzondere gebeurtenis. Niet alleen mocht Anna de Voogt de gemeente voorgaan met haar fraaie stem, dat is bijzonder maar dat doet Anna al jaren op zeer verdienstelijke wijze voor de SAS. Extra bijzonder was dat Anna en Thijs ten Raa met de kinderen de naamgeving of Zewed ha bat van hun kleindochter mochten vieren. Deze feestelijke gebeurtenis werd afgerond met een overheerlijke kiddoesj aangeboden door de trotse ouders en grootouders.

Vanuit het bestuur wensen wij ouders, grootouders, familie en vrienden nogmaals mazzeltov en spreken wij de hoop uit ze nog maar vaak te mogen verwelkomen in onze sjoel.

Chanoeka 29 december 2019

Ook in 2019 vierde de SAS Chanoeka in een groot en fijn gezelschap. Ruim 50 bezoekers, ouders, kinderen en kleinkinderen, trouwe sjoelgangers maar ook nieuwe bezoekers, staken de chanoekia's of kandelaars aan. Verwend met een heerlijk diner, frisse salades, malse zalmshotels en overheerlijke latke's werd de avond een waar feest. Marion Rosenthal gaf een fraaie droosje en herinnerde ons aan het geluk om in vrijheid joods te mogen zijn.

Speciale dank gaat uit naar de vrijwilligers die gezwoegd hebben om deze avond tot een groot succes te maken.

De Chanoekia's

Herdenkingsbijeenkomst 24 januari 2020

Rond de viering van 75 jaar Vrijheid vond op 24 januari 2020 in Alkmaar de onthulling plaats van het Levenslicht-monument. Rabbijn Spiero legde met plaatsvervangend burgemeester Pieter Dijkman de eerste stenen van het tijdelijk monument 'Levenslicht'. Het monument is gemaakt door Daan Roosegaarde en bestaat uit losse stenen bewerkt met lichtgevende verf. Een steeds dovend licht laat deze als het ware ademen, leven. Tijdens de herdenkingen werden de namen genoemd van de weggevoerde Alkmaarse Joden.

Tijdelijk monument 'Levenslicht'

Het monument vormt onderdeel van een landelijk herdenkingsproject waar circa 170 Nederlandse gemeenten bij betrokken zijn. Namens de SAS waren de bestuursleden Loes Citroen, Jaap Duizend en Henk Scheelings aanwezig.

Bezoek Bisdom Haarlem aan de SAS 20 januari 2020

Het is te vroeg om van een traditie te spreken maar op 20 januari jl. bezochten leden van het Bisdom Haarlem wederom de Alkmaarse sjoel. Mgr. J. Hendriks bezocht de sjoel reeds eerder en zou ons opnieuw bezoeken ware het niet dat hij op het laatst verhinderd was.

Deze werkbezoeken vinden plaats in het kader van de Dag van het Jodendom die jaarlijks binnen de katholieke kerk wordt georganiseerd. Daarmee wordt aandacht gegeven aan de relatie met het Jodendom. Omdat dit jaar 75 jaar bevrijding wordt gevierd is er speciaal aandacht voor het herdenken van de slachtoffers van onvrijheid en onderdrukking. De kerk beoogt met de Dag van het Jodendom daarnaast het positieve te benadrukken. Thema was dan ook vrijheid en bevrijding voor joden en christenen nu.

Het bezoek had een open en gastvrij karakter. Na de rondleiding werd nog lang nagepraat. Het verheugt de SAS om te vernemen dat de ontmoeting een grote indruk heeft gemaakt. Op naar de volgende keer.

Bezoek van scholieren uit Alkmaar en de regio

Wederom opende de Alkmaarse sjoel de deuren voor scholieren uit Alkmaar en omgeving. Maar liefst drie groepen van het Alkmaarse Petrus Canisius College kregen een rondleiding en uitleg over de geschiedenis van de Alkmaarse sjoel en de joodse gemeente van Alkmaar. Ook wisten 25 leerlingen van Trinitas College van de vestiging Johannes Bosco in Heerhugowaard de Hofstraat in Alkmaar te vinden.

Het belang van deze bezoeken mag niet onderschat worden. In een tijd van helaas hernieuwd antisemitisme is kennis van elkaar de sleutel naar verdraagzaamheid en respect. Dat begint met de jeugd. Bezoeken als deze vormen dan ook een speerpunt voor de SAS.

Kiddoesj Pim Droomer 21 februari 2020

Op vrijdag 21 februari bood onze trouwe sjoelganger Pim Droomer een kiddoesj aan ter ere van zijn verjaardag. Ook langs deze weg wensen wij Pim mazzeltov. Op naar de 120 in geluk en gezondheid!

Komende activiteiten

Donateursmiddag SAS 22 maart 2020

Zonder haar donateurs zou de SAS niet zijn waar zij is. Als blijk van waardering nodigt de SAS haar donateurs uit voor een gezellige maar ook informatieve middag. Op 22 maart a.s. vanaf 14.00 uur vindt voor onze donateurs een tentoonstelling plaats over de Russisch-Joodse kunstenaar Marc Chagall (1887-1985). Er worden in de synagoge circa 30 unieke litho's van Chagall tentoongesteld. Kunsthistorica Mieke Content zal over zijn leven en werk een lezing geven.

Naomi en haar schoondochters

Tot slot zal het bestuur van de SAS u bijpraten over de op stapel staande plannen. Dit alles onder het genot van koffie, thee en koek. Toegang is gratis. Uw aanmelding op info@alkmaarsesynagoge.nl wordt op prijs gesteld.

Seideravond 9 april 2020

Op 9 april a.s. zal Dan Cohen de seider leiden. De ervaring leert dat er maar een beperkte capaciteit is zodat snel aanmelden noodzakelijk is. Dat kan op info@alkmaarsesynagoge.nl. Daarnaast zijn de voorbereidingen aanzienlijk. Van het kasjeren tot het koken en uitserveren. Uw hulp wordt dan ook buitengewoon op prijs gesteld. Wilt u en kunt u helpen, neem dan contact op met Loes Citroen of Sabina Frogel op het zelfde e-mailadres.

Seideravond in sjoel; 2016

Onthulling van het beeld voor Truus Wijsmuller-Meijer 21 april 2020

De SAS vindt het van groot belang om stil te blijven staan bij de grootse daden van Truus Wijsmuller-Meijer. Daden die een grotere bekendheid rechtvaardigen dan nu het geval is. Gelukkig wordt er getracht om daar verandering in aan te brengen. De gemeente Alkmaar en de Historische Vereniging Alkmaar zullen op haar geboortedag, 21 april a.s., een beeld onthullen voor Truus Wijsmuller-Meijer. U bent daarvoor van harte uitgenodigd. 'Tante Truus' werd geboren in Alkmaar in 1896 en redde vanaf eind 1938 met een Europese hulporganisatie 10.000 Joodse kinderen uit Duitsland, Oostenrijk, Polen en Tsjechië. Hier bleef het niet bij, want zij organiseerde ook de redding van kinderen in het Burgerweeshuis, hulp voor Joodse kinderen tijdens de bezetting, deed werk namens het Amsterdamse Rode Kruis in Frankrijk. Hoewel zij in mei 1942 werd gearresteerd, ging ze ook daarna onvermoeibaar door om weeskinderen uit Westerbork te redden en kinderen Amsterdam uit te loodsen tijdens de hongervinter van 1944-1945. Meer informatie over Tante Truus kunt u vinden op: www.hvalkmaar.nl

Het beeld komt te staan in de historische binnenstad van Alkmaar, in de omgeving van haar geboortehuis aan de Mient. De onthulling is op dinsdagmiddag 21 april a.s., vanaf 13.30 uur. Voor vragen kunt u mailen naar: truuswijsmullermeijer@alkmaar.nl

Herdenking 3 mei 2020

Voorafgaand aan de nationale herdenking die zoals gememoreerd in het teken staat van 75 jaar bevrijding zal de SAS meer dan gebruikelijk aandacht geven aan de herdenking van Sjoah. Op 3 mei a.s. om 20.00 uur zal in de Alkmaarse synagoge de herdenking gepaard gaan met een uitgebreid programma.

Dan Cohen zal een openingswoord tot ons richten. Robert Duizend zal vertellen over de ervaringen van zijn ouders in en na de Oorlogsjaren. Robert zal zijn vertelling begeleiden met vioolspel.

Centraal zal staan het opnoemen van de namen van de weggevoerde Alkmaarse Joden. Wij verwachten een grote belangstelling. Wacht u niet te lang met uw aanmelding? E-mail: info@alkmaarsesynagoge.nl

Het namenmonument in onze sjoel

Studiereis van Yad Vashem 12 mei 2020

Op 12 mei a.s. ontvangt de SAS een delegatie van Yad Vashem uit Jeroesjalaim, Israël. Het bezoek maakt deel uit van een studiereis. Tijdstip en details volgen.

Lezing John Ibink 17 mei 2020

John Ibink, bekend van het voormalige juwelenuis Ibink in Alkmaar en vriend van de SAS zal op 17 mei a.s. een lezing geven over sieraden en diamanten. Tijdstip en details volgen.

Voorstelling 21 juni 2020

Religie overschrijdende contacten zijn belangrijk. De SAS is verheugd daar aan bij te dragen door een fraaie voorstelling aan te bieden. Drie vrouwen uit drie grote religieuze stromingen, Eveline Masetti, Saïda Franken en Marion Rosenthal spelen nu elk een eigen levensverhaal rond het verhaal van Mozes. Ofwel: Mosjé, zoals hij binnen het jodendom wordt genoemd. Of Musa, zoals hij in de islam heet. Aspecten uit het leven van Mozes verbinden de drie met waar zij en wij als mens momenteel zijn. Meer informatie:

<https://verhalenuishaarlem.nl/event/holy-moses>

Noteert u alvast in uw agenda: 21 juni 2020 om 15.00 uur. Toegangsprijs: n.n.b

Van het bestuur

Nieuwe website in de maak

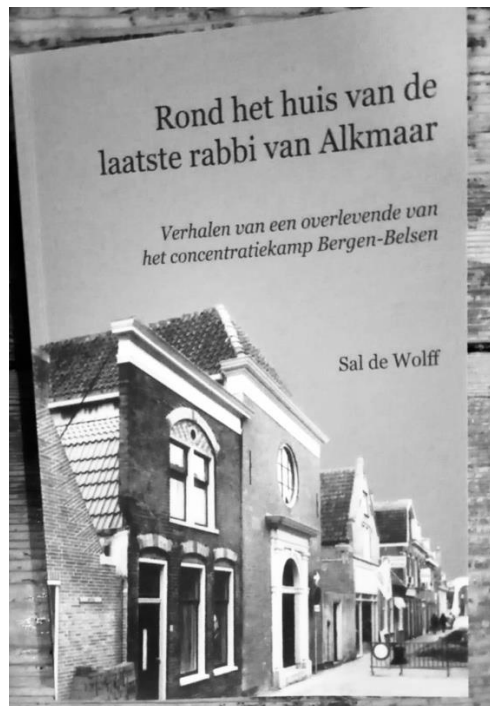
De website van de SAS draait al enige tijd mee en is aan vervanging toe. Geen eenvoudige opgave. De SAS is enorm blij met de inzet van Dick Hage die de handschoen heeft opgepakt om een nieuwe website op te zetten. Dick is een ervaren rot op dit terrein. Zo ontwierp Dick als vrijwilliger de websites van meerdere joodse instellingen en is hij webmaster voor de Stichting PaRDeS, Mussar, de LJG Amsterdam, het Levisson Instituut en Jonet.

Naast de inhoud moet een website ook online worden gehouden. Dat is waar Fabio de Leon met zijn bedrijf 2Xite komt kijken. Fabio en zijn partner Mirjam zijn vertrouwde gezichten binnen de SAS. Het is dan ook ontzettend fijn dat vanuit de gemeenschap hulp wordt geboden. Vanuit zijn ICT- achtergrond voorziet Fabio de SAS van advies en middelen om ook technologisch de jaren '20 in te kunnen gaan. Binnenkort hoort u er meer over.

Herdruk van het boek 'Rond het huis van de laatste rabbi van Alkmaar'

Rond het vierhonderdjarig bestaan van de Joodse gemeenschap in Alkmaar in 2004 heeft het toenmalig bestuur van de SAS een boek laten maken over de laatste rabbijn van Alkmaar Abraham de Wolff. De titel van het boekwerk van Sal de Wolff luidt '*Rond het huis van de laatste rabbi van Alkmaar*'. Aangezien de oplages al lang uitverkocht zijn maar het niet zo kan zijn dat de bijzondere geschiedenis van Rav de Wolff in de vergetelheid raakt, heeft de SAS een nieuwe druk laten uitbrengen.

Het boek is per direct verkrijgbaar. Details voor de aanschaf vindt u onder "donaties". Met de aanschaf ondersteunt u immers ook de SAS.

Opnieuw verkrijgbaar: over de laatste rabbijn van Alkmaar

Donaties en Cultureel ANBI

Voor de instandhouding van ons historische gebouw in de binnenstad van Alkmaar is de SAS volledig afhankelijk van inkomsten uit te organiseren activiteiten en met name van vrijwillige bijdragen.

De SAS is door de Belastingdienst erkend als een Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dat levert de schenker extra fiscale voordelen op, want voor donateurs van culturele ANBI's geldt een extra giftenaftrek.

Aangezien de SAS geheel op onbezoldigde vrijwilligers draait, komen alle ontvangen giften voor 100% ten goede aan de SAS.

U kunt de SAS op de volgende manieren financieel ondersteunen:

1. Met een contante gift in de schenkingsbus in ons gebouw.

2. Met een 'gewone' gift op onze bankrekening NL46 INGB 0007 7780 10 t.n.v. de Stichting Alkmaarse Synagoge.
3. Met een 'periodieke' gift vastgelegd in een Overeenkomst. Dit geeft de donateur extra fiscale voordelen. Neemt u contact op met onze penningmeester voor de mogelijkheden.
4. Door het adopteren van certificaten voor bouwstenen, zitplaatsen en/of letters uit de Thora. U kunt een Thoraletter voor € 18,- adopteren waarvoor u een certificaat ontvangt dat u heeft bijgedragen aan de aanschaf van een Sefer Tora. Voor € 25,- koopt u een steen van de sjoel waarmee wij de onderhoudskosten dragen en waarvoor u als blijk van onze dankbaarheid een certificaat verkrijgt. Tot slot kunt u voor € 100,- uw naam verbinden aan een stoel in de sjoel. De certificaten zijn uitermate geschikt om cadeau te geven; duurzamer wordt het niet.

5. Door het aanschaffen van het boek 'Rond het huis van de laatste rabbi van Alkmaar' van Sal de Wolff. Het boekwerk is te verkrijgen bij de Alkmaarse Synagoge voor €15,00 per stuk. Ook is het te bestellen na overmaking van €15,00 + €4,00 verzendkosten (in Nederland) op rekening nummer NL46 INGB 0007 7780 10 t.n.v. Alkmaarse Synagoge onder vermelding van: boek 'Rond het huis van de laatste rabbi van Alkmaar'.

Voor meer informatie over de donatiemogelijkheden kunt u natuurlijk contact opnemen met de penningmeester via info@alkmaarsesynagoge.nl.

Agenda

Erev Sjabbatbijeekkomsten om 19.00 uur in de synagoge

13 maart, 24 april, 22 mei, 26 juni

Sjabbat-ochtend dienst

Nader te bepalen

Donateursdag

22 maart 2020 om 19.00 uur in de synagoge

Seider

9 april 2020

Onthulling Truus Wijsmuller monument

21 april 2020 om 13.30 uur aan de Mient, Alkmaar

Herdenking

3 mei 2020

Lezing J. Ibink

17 mei 2020

NB Activiteiten vinden plaats in de Alkmaarse synagoge tenzij anders aangegeven.

Contact

Adres

Stichting Alkmaarse Synagoge
Hofstraat 15-17
1811 EV ALKMAAR
E: info@alkmaarsesynagoge.nl
W: <http://alkmaarsesynagoge.nl>

Bestuur

Loes Citroen | voorzitter
Henk Scheelings | secretaris
Jaap Duizend | penningmeester
Sabina Frogel | bestuurslid
Gustavo Reisenstadt | bestuurslid

RSIN: NL806779019

KvK: 41241931

IBAN: NL46INGB0007778010

BIC: INGBNL2A

